

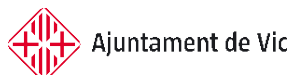
**ITINERARIS INTEGRATS D'INSERCIÓ SOCIOLABORAL
AMB BECA SALARI**

PER A JOVES EN SITUACIÓ DE RISC D'EXCLUSIÓ

**MEMÒRIA
2019**

**ASSOCIACIÓ
TAPIS**

Amb la col·laboració de:

1 JUSTIFICACIÓ

Quan l'any 2012 es va decidir tirar endavant un projecte per noies i nois joves amb dificultats d'accés al món laboral i de participació dins el teixit social, les xifres d'atur juvenil eren properes al 50%, amb un 40% de temporalitat entre joves contractats i amb un abandonament escolar prematur (abans d'assolir el GES) superior al 30% dels joves entre 16 i 25 anys, fa necessari algun tipus d'intervenció que compagini la formació i l'acompanyament a la inserció.

Si bé l'inici de l'activitat de l'Associació Tapís, l'any 1984, havia estat precisament amb joves, la tendència progressiva de les administracions d'engegar projectes per a joves (Escoles Taller, Cases d'Oficis...) durant els anys 90 va fer que, amb les oportunitats cap a aquests col·lectius força cobertes, es decidís, des de l'entitat, de centrar els esforços en altres grups d'edat. La mateixa crisi, però, que a partir de 2007 va provocar un deteriorament progressiu de les condicions formatives, laborals i de participació del conjunt de la població i, molt especialment, dels i les joves, va provocar una brusca frenada en la inversió per part de les diferents administracions cap a aquells projectes que havien de permetre millorar aquestes condicions.

En el moment d'arrencar el projecte Aktua, la metodologia de treball venia clarament marcada per un bagatge de gairebé 30 anys en projectes d'acompanyament a persones. Els itineraris d'inserció sociolaboral per a joves, doncs, amb un funcionament per Itineraris Formatius Individualitzats, es plantejaven, per una banda, com un projecte de formació per al treball remunerat en forma de Beca Salari, amb especial atenció a les habilitats socials i els hàbits laborals bàsics (assistència, puntualitat, capacitat de treball en equip, assumpció de responsabilitats i acceptació d'ordres, neteja...) alhora que potenciava la millora de les capacitats professionals mitjançant la combinació entre la producció al taller de paper artesà i l'acceptació de comandes puntuals en altres àmbits laborals.

Des de l'any 2014 l'activitat principal del taller de paper artesà és l'elaboració de llibres, a través de la qual s'ha transformat l'activitat de l'Aktua en una petita editorial sota el nom de *Els llibres de Tapís*, de la qual els nois i les noies n'assumeixen totes les tasques, des de l'elaboració dels llibres, passant per la impressió, la distribució, la venda directa en una parada, les presentacions o alguns aspectes bàsics de comptabilitat. Això genera una gran quantitat de complicitats que uneixen el món de les entitats socials, amb el de la cultura, el medi ambient i l'educació que genera, al capdavall, una gran quantitat d'oportunitats per a les noies i els nois i incideix, d'una forma evident, en una millora de la seva autoestima en posar de relleu allò que aconsegueixen molt per sobre de les seves mancances.

Per altra banda, es contemplava la necessitat de reprendre els processos formatius bàsics, tant per a l'assoliment del Graduat en Educació Secundària (GES) o de titulacions equivalents: PFI (en aquell moment PQPI) o proves d'accés a CFGM, com pel que fa a aspectes de millora de l'autonomia personal, coneixement de l'entorn, gestió compartida dels espais comuns i orientació laboral. La idea era, i és, donar resposta a les mancances tant de formació bàsica, de formació en habilitats socials i d'hàbits laborals de joves amb baixos nivells formatius i escassa o nul·la experiència laboral.

Per sobre de tot, però, el programa s'ha plantejat en tot moment com un projecte d'acompanyament integral en el sentit més ampli, entenent l'objectiu de la inserció laboral de persones joves especialment des de la perspectiva sociolaboral, amb especial atenció a aquelles persones que, per un motiu o un altre, corren el risc de situar-se al marge dels processos formatius reglats, de determinats espais de socialització i que, en conseqüència, tendeixen a quedar també exclosos i excloses del mercat laboral i de la societat.

2 OBJECTIUS

2.1 Objectiu General:

- Aconseguir que les persones assoleixin un desenvolupament integral mitjançant la millora de competències sociolaborals i professionals que permetin la seva inserció social i laboral, el manteniment d'un lloc de treball i/o la represa d'un itinerari formatiu adequat.
- Promoure la corresponsabilitat de la societat, les empreses del territori i els agents que intervenen el mercat laboral en el procés d'inserció sociolaboral de les persones mitjançant accions de sensibilització i de promoció de la Responsabilitat Social Empresarial.
- Conèixer i valorar la realitat social del mercat laboral i dels recursos formatius de l'entorn per tal de garantir una gestió eficient i participativa dels mitjans humans i materials per al desenvolupament de les accions adients d'inserció sociolaboral.

2.2 Objectius específics:

- Facilitar la incorporació laboral de les persones que participen a l'actuació
- Desenvolupar activitats d'acollida i orientació laboral, elaboració de diagnòstics d'ocupabilitat, disseny d'itineraris consensuats d'inserció, informació laboral i accions de millora d'habilitats socials i tècniques de recerca de feina.
- Realitzar un acompanyament durant l'itinerari d'inserció per tal de revisar i actualitzar els objectius i estratègies d'inserció
- Dotar a les i els joves de coneixements i habilitats en el desenvolupament d'un ofici a través d'accions formatives que els facilitin l'accés al mercat laboral.
- Facilitar una experiència real de treball a las participants a través de pràctiques formatives en empresa
- Facilitar l'accés a la formació de persones en situació vulnerable mitjançant beca salari
- Posar en contacte joves i empreses que ofereixen feina a través d'accions de prospecció empresarial i gestió d'ofertes
- Garantir l'adequada participació del voluntariat a través d'una bona acollida i acompanyament.
- Implicar altres actors socials als objectis d'aquest programa a través d'accions de sensibilització, treball en xarxa, coordinació amb recursos públics i privats i difusió de les activitats.

3 EQUIP PROFESSIONAL I ESPAIS

Per a la realització d'aquest projecte es comptarà amb els i les següents professionals:

- Una persona que ha realitzat les tasques de formació bàsica, acompanyament individualitzat de l'itinerari formatiu i coordinació a 34,5 h/set.
- Un educador per al grup de tardes a 20 h/set
- Dues persones monitores de taller dels dos grups a 18 h/set
- Una persona administrativa a 8 h/set.

També s'ha comptat amb un total de 5 persones voluntàries

- Una persona dedica 8 h/set a accions formatives (4h al mòdul de salut i 4 a formació bàsica
- Una persona dedica 4 h/set a accions de formació bàsica instrumental
- Una persona que realitza suport a tasques administratives
- Una persona que realitza suport a manteniment informàtic
- Una persona que realitza suport a la difusió i edició d'*Els llibres de Tapís*

Per a la realització de les accions formatives i de seguiment de l'itinerari es compta amb les aules i l'aula d'informàtica de l'Associació Tapís, al Carrer de les Adoberies, 9 de Vic.

Les tasques de taller s'han desenvolupat al taller de paper reciclat a la planta superior de l'edifici de l'Associació Tapís, al Carrer de les Adoberies, 9, de Vic; la reparació de joguines i algunes feines de manipulats s'ha fet al taller de la primera planta també al Carrer de les Adoberies.

4 PARTICIPANTS

4.1 Persones destinatàries

Criteris d'entrada

a) Formatius

- Que la persona participant no tingui el GES o que el nivell formatiu dificulti significativament l'ocupabilitat
- Competències instrumentals bàsiques no assolides

b) Laborals

- Manca d'hàbits laborals que dificultin l'accés a la feina o la seva conservació
- Escassa o nul·la experiència laboral

c) Personals / Socials

- Tenir entre 16 i 25 anys.
- Situació de risc d'exclusió social per qüestions personals, familiars o d'entorn.
- Motivació per participar en el procés formatiu i de treball: compromís de participació

Criteris de sortida

a) Formatius

- Obtenció del GES o possibilitat de reprendre els estudis reglats en algun centre.
- Definició efectiva d'un itinerari laboral/formatiu de futur. Això passa per la vinculació a algun tipus de formació professionalitzadora que impliqui una continuïtat amb l'itinerari iniciat o continuat a Tapís, o per una inserció laboral que es contempla en el punt següent.

b) Laborals

- Que hi hagi una inserció laboral
- Que es valori que la persona té un nivell alt d'ocupabilitat amb possibilitats d'accedir i conservar la feina.

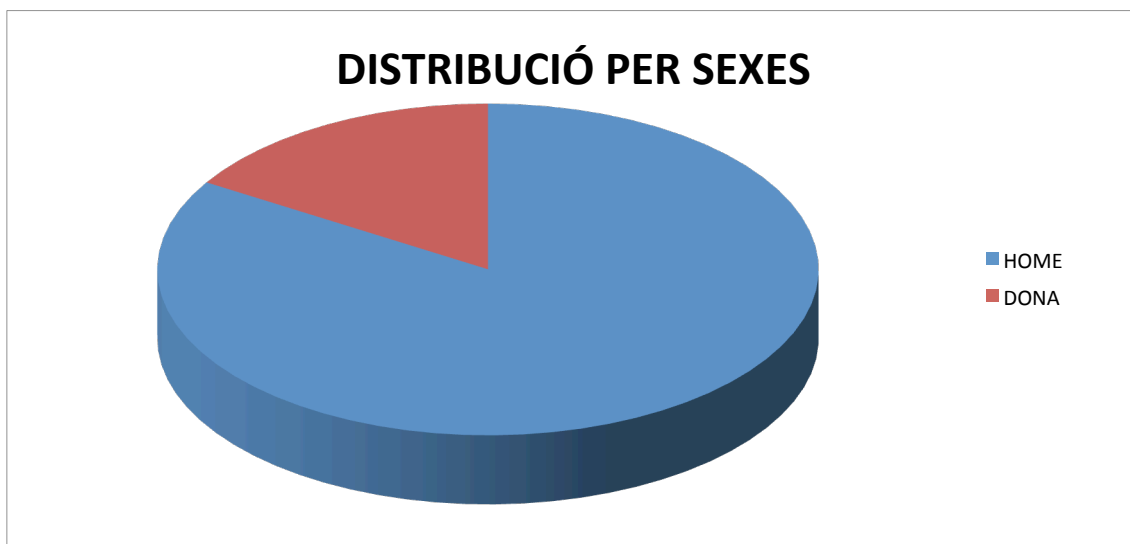
c) Personals / socials

- Acompliment d'un itinerari de procés de millora
- Que hi hagi una xarxa de suport que complementi els criteris mínims de tipus formatiu i/o laboral
- Que l'edat sigui superior als 25 anys o s'hagi superat el termini de dos anys d'itinerari. Aquest punt permet un cert marge de flexibilitat quan es valori com a necessari allargar una mica més l'itinerari.

4.2 Joves participants 2019

Durant l'any 2019 han participat al projecte d'itineraris d'inserció sociolaboral un total de 37 alumnes, amb una participació simultània de 23 joves repartits entre els dos grups (13 joves al grup de matins i 10 joves al de tardes)

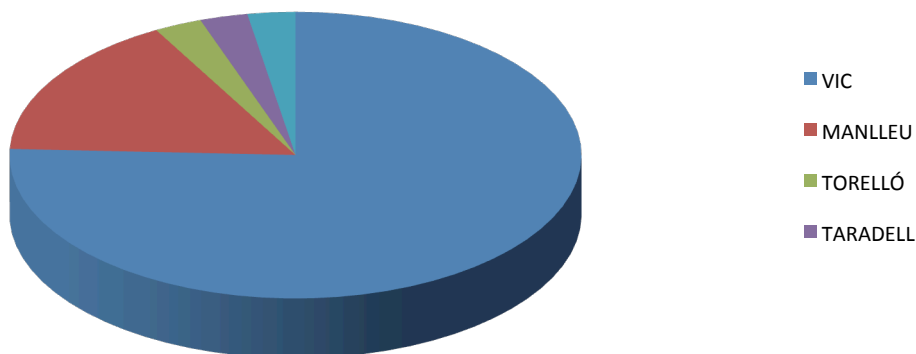
La distribució per sexes dóna un 84% (31) de nois i un 16% (6) de noies.

La distribució per poblacions de les persones participants és la següent:

POBLACIÓ	PERSONES	%
VIC	28	75,68%
MANLLEU	6	16,22%
TORELLÓ	1	2,70%
TARADELL	1	2,70%
L'ESQUIROL	1	2,70%
RODA DE TER	0	0,00%
	37	100,00%

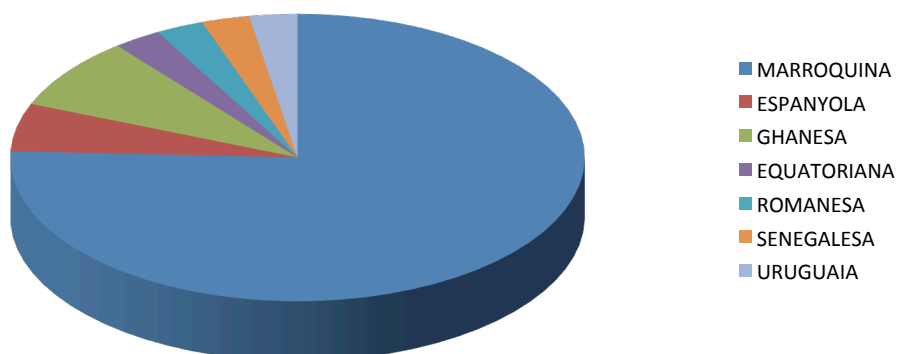
DISTRIBUCIÓ PER POBLACIONS

La distribució per nacionalitats queda recollida a la taula següent:

NACIONALITAT	PERSONES	%
MARROQUINA	28	75,68%
ESPANYOLA	2	5,41%
GHANESA	3	8,11%
EQUATORIANA	1	2,70%
ROMANESA	1	2,70%
SENEGALESA	1	2,70%
URUGUAIA	1	2,70%
	37	100,00%

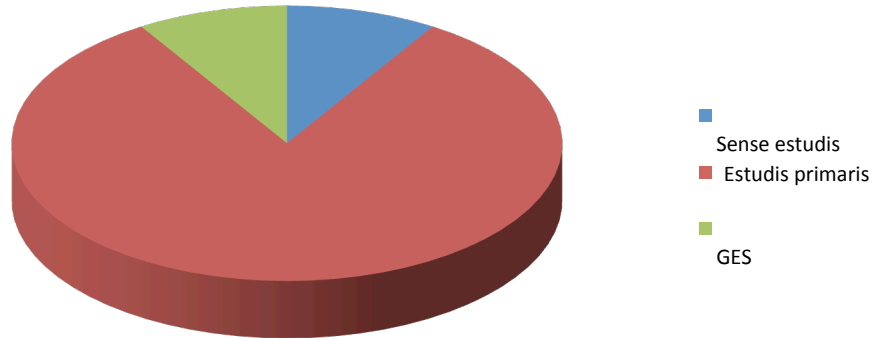
DISTRIBUCIÓ PER NACIONALITATS

Un dels criteris d'accés a l'Aktua és donar prioritat a joves amb nivells formatius baixos amb l'objectiu de potenciar els processos de formació bàsics. Així, en relació al nivell formatiu, la majoria de joves (91%) no tenen estudis secundaris.

NIVELL FORMATIU	PERSONES	%
Sense estudis	2	5,41%
Estudis primaris	33	89,19%
GES	2	5,41%
	37	100,00%

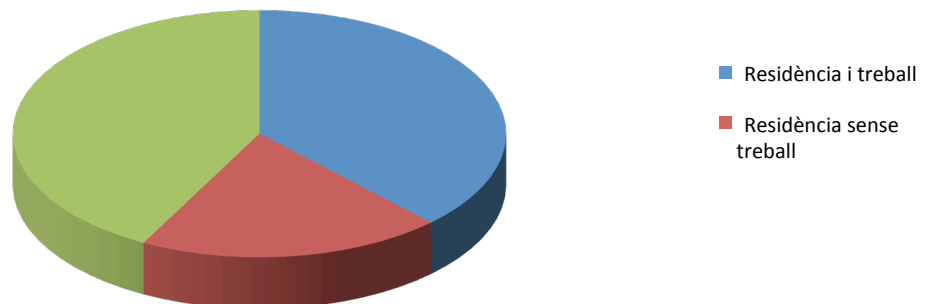
DISTRIBUCIÓ PER NIVELL D'ESTUDIS

Un element distintiu, des de l'any 2017, és la participació al projecte d'un nombre creixent de persones que es troben en situació administrativa irregular o que no disposen de permís de treball. Prop del 92% dels i les participants de 2019 es troben en alguna d'aquestes situacions.

SITUACIÓ ADMINISTRATIVA	PERSONES	%
Residència i treball	3	8,11%
Residència sense treball	9	24,32%
Sense residència, ni treball	25	67,57%
	37	100,00%

DISTRIBUCIÓ PER SITUACIÓ ADMINISTRATIVA

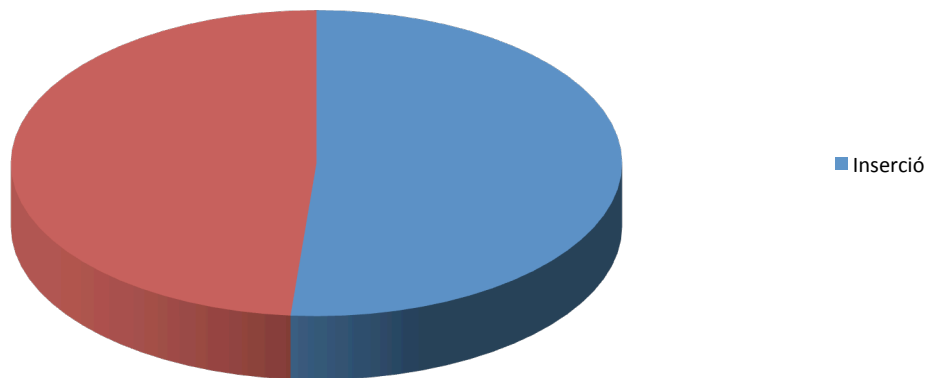

Pel que fa als resultats en nombre d'insercions, els resultats queden recollits a la taula següent. Cal remarcar que, donada la situació administrativa de moltes de les persones participants,

aquestes insercions suposen, en la majoria dels casos, l'accés a contractes d'una durada mínima d'un any a jornada completa.

INSERCIONS	PERSONES	%
Inserció	19	51,35%
No inserció	18	48,65%
	37	100,00%

DISTRIBUCIÓ PER INSERCIONS LABORALS

Nom	Inici	Final	Any Naix.	Edat (31/12)	Sexe	Nacionalitat	Població	Nivell d'estudis
MAb	22/9/17	7/8/19	1993	26	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
CAf	4/9/17	21/2/19	1997	22	Home	Espanyola	VIC	Estudis primaris
MAm	4/4/19		2000	19	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
GAs	18/12/17	13/2/19	1997	22	Dona	Ghanesa	VIC	Estudis primaris
AAz	2/8/18		1993	26	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
IBa	19/7/18		2000	19	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
MBa	11/10/18		2000	19	Home	Espanyola	VIC	Estudis primaris
DBa	23/9/19		1999	20	Home	Senegalesa	Vic	Estudis Primaris
KBa	21/2/19	17/7/19	1998	21	Dona	Marroquina	VIC	Estudis primaris
MBe	17/1/19	12/6/19	2001	18	Home	Marroquina	L'ESQUIROL	Estudis primaris
MbA	14/6/18	27/3/19	2000	19	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
YBe	27/9/18	1/5/19	2000	19	Home	Marroquina	TARADELL	Sense estudis
YBo	12/4/18		1994	25	Home	Marroquina	MANLLEU	Estudis primaris
IBo	31/1/19		2000	19	Dona	Marroquina	MANLLEU	Estudis primaris
JeA	11/10/18	10/4/19	1996	23	Home	Marroquina	MANLLEU	Estudis primaris
JeB	17/10/19		2000	19	Home	Marroquina	Vic	Estudis primaris
MeB	24/1/19	28/3/19	1999	20	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
ReG	10/4/18		1994	25	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
KeH	2/8/18		1996	23	Dona	Marroquina	MANLLEU	Estudis primaris
AeH	25/1/18		1996	23	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
Zel	1/2/18		1995	24	Home	Marroquina	VIC	Sense estudis
MeK	3/4/18		1998	21	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
YeM	25/1/18		1996	23	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
HeM	3/11/19		1994	25	Home	Marroquina	vic	Estudis primaris
HeO	27/6/19		1999	20	Home	Marroquina	TORELLÓ	Estudis primaris
KFi	30/11/17	16/1/19	2000	19	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
MGa	14/9/17	14/1/19	1992	26	Home	Uruguiaia	VIC	GES
MLa	3/4/18		2000	19	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
JMa	30/11/17		2000	19	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
MMo	30/11/16		1999	20	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
CNa	28/11/19		1998	21	Dona	Equatoriana	MANLLEU	GES
SOw	20/9/18	10/4/19	2000	19	Home	Ghanesa	VIC	Estudis primaris
JPe	20/11/17		1995	24	Home	Ghanesa	VIC	Estudis primaris
ARe	6/12/18		2000	19	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
MSa	31/1/19		1993	26	Home	Marroquina	VIC	Estudis primaris
NSa	7/2/19		2000	19	Dona	Marroquina	VIC	Estudis primaris
FTo	19/9/19		2002	17	Home	Romanesa	MANLLEU	Estudis Primaris

5 ACTIVITATS

5.1 Descripció

Aktua és un projecte d'itineraris Formatius Individualitzats amb remuneració per beca salari per a l'acompanyament a la inserció sociolaboral de noies i nois joves derivats des dels serveis socials municipals, Càrites o els diferents CRAE de la comarca

El fet que els joves no entrin directament al programa, sinó que siguin acompanyats sempre per una entitat externa que realitza el filtre previ de motivacions i necessitats, a partir dels criteris prèviament pactats (Apartat 4.1) amb aquestes mateixes entitats a partir del treball en xarxa amb les mateixes (punt 7), i manté la funció de referència externa potencia la idea clau d'itinerari centrat en la persona i no en el projecte. És a dir, evita que el pas dels joves per l'Aktua sigui entès, des del treball social, com un element formatiu aïllat i formi part, en canvi, d'un itinerari vital que durant un temps passa per Tapís però sempre tenint en compte el bagatge previ i donant-li continuïtat en els moments posteriors d'aquest procés formatiu vital.

El projecte compta actualment amb un total de 23 joves repartits en dos grups (13 joves als matins i 10 a les tardes), amb una participació mitjana de 20 hores setmanals per jove, repartides entre accions de taller, accions de formació bàsica, de formació transversal, d'orientació laboral i de tutoria individualitzada. Al final del procés es valora la possibilitat i conveniència de realitzar algun tipus de pràctiques formatives en empresa.

Hi ha una remuneració aproximada d'entre 180 i 200 € mensuals per a una participació satisfactòria de 20 h/setmanals, en funció del nivell de implicació en el procés formatiu, amb la intenció que una part significativa de la mateixa s'obtingui de la comercialització de la producció realitzada al taller.

La participació prevista de les noies i nois en el projecte és per un màxim de dos anys, amb la voluntat de potenciar la sortida en aquell punt d'aquest procés en el qual es valori que la persona ha adquirit els hàbits i competències necessàries per tal de:

- Reprendre la formació reglada
- Participar amb possibilitats d'èxit en algun tipus de formació professionalitzadora
- Inserir-se en el mercat laboral.

Una característica especialment rellevant del projecte és que, a diferència de molts projectes formatius, no segueix, a nivell pràctic, la compartimentació per cursos, sinó que es planteja de forma continuada. Els i les joves no s'incorporen en un moment determinat (que en el funcionament per cursos acostuma a ser al setembre), sinó que van entrant, sempre segons la disponibilitat de places, més en funció del seu moment vital i en surten quan aquest mateix moment passa per altres oportunitats.

Aquesta manera de funcionar, a més, permet, un cop assolida una certa dinàmica positiva, sovint difícil d'aconseguir en aquest tipus de projectes, que els mateixos joves facin de corretja de transmissió d'uns determinats valors i formes de funcionament a les quals, amb relativa facilitat, s'adapten els joves que es van incorporant al projecte.

5.2 Accions de tutoria

La tutoria és, sens dubte, l'element central del projecte i l'eix al voltant del qual s'articulen totes les accions del projecte i les relacions que s'hi estableixen.

Més enllà de les accions formatives i d'aprenentatge laboral en el taller, allò que dóna sentit al projecte és el concepte d'acompanyament integral, és a dir, un acompanyament que al voltant

de la premissa del treball per a la inserció laboral, té en compte tots els àmbits de les persones que hi participen i, d'alguna manera o altra, intenta incidir en tots ells, potenciar la definició de projectes personals i facilitar les eines necessàries per anar-los concretant.

En aquest sentit, cal no entendre la tutoria únicament com una acció formal de diàleg pactat entre tutor i persona tutoritzada, sinó, i sobretot, com un espai de relació dinàmica sovint informal (a l'estona del cafè, a l'aula, al carrer), a voltes individual, d'altres en grup, per tal d'anar treballant una relació positiva que permeti definir objectius i treballar per aconseguir-los.

En un moment en el qual el concepte de treball per competències sembla haver penetrat amb força a la gran majoria de projectes per a la inclusió i la inserció laboral, és important entendre que el balanç de competències no s'hauria d'entendre com un seguit de passos fixes que han de permetre recórrer el camí de l'exclusió a la inclusió a partir d'unes sessions d'orientació pactades i en un temps determinat.

El plantejament per competències és molt interessant, però només si se l'entén com a eina metodològica incorporada a projectes amb una certa intensitat (en cap cas un parell d'hores setmanals d'orientació) i amb una durada considerable adaptada al ritme dels canvis significatius en al vida de les persones (en cap cas, a partir de projectes d'uns pocs mesos com a plantejament de base).

Entesa així, la tutoria és l'enfortiment progressiu d'unes relacions humanes d'amor i respecte en les quals alumne i tutor es mostren disposats al canvi personal, per bé que a priori sigui el primer qui es vegi interpel·lat a definir uns objectius i un pla de treball per assolir-los.

Així doncs, l'acompanyament és integral perquè la tutoria contempla totes les dimensions de la persona i les reconeix, però alhora, és precisament aquest reconeixement del valor de la persona, molt més enllà d'aspectes estrictament formatius (entesos com a formació formal) i laborals, el que permet generar el vincle que acaba permetent el canvi.

Cal tenir present que aquesta mirada integral no es pot confondre, en cap cas, amb la presumpció de la persona tutora de poder intervenir directament en tots els àmbits de la vida de les persones, especialment en aquells aspectes més delicats per als quals no està preparada. Per això és important un cert coneixement de la xarxa de recursos de l'entorn per tal d'orientar i acompanyar les persones, quan calgui, als serveis especialitzats que puguin donar resposta a determinats objectius i necessitats.

Concretant, i sempre a partir de les expectatives i necessitats de cada persona, durant aquests 6 anys de projecte s'han tingut en compte, com a mínim, els següents aspectes:

- **Formatius:** Són, juntament amb els laborals, aquells aspectes que, d'entrada, es poden considerar com a objectius finals que defineixen el projecte. Inclouen tant la possibilitat de reprendre la formació reglada, com la millora de competències bàsiques que permetin l'accés a formació ocupacional o, simplement, una millor relació de les persones amb l'entorn. Això també inclou l'acompanyament de les persones per a la participació en projectes formatius externs (cursos de català al CNLO, GES a les escoles d'adults, centres de formació ocupacional...)
- **Laborals:** Són aquells aspectes concrets que permeten una millora dels hàbits laborals bàsics que es requereixen en pràcticament totes les feines del territori, i aquells que signifiquen una millora de determinades habilitats implicades en moltes

feines presents al territori, o més específiques d'aquelles feines que formen part dels objectius de les persones.

- **Legals:** Per una banda, a l'entitat es compta amb una persona que realitza assessorament jurídic a aquelles persones participants que tinguin o puguin tenir algun tipus de problema amb la justícia. Per altra banda es té contacte amb un seguit de professionals (advocats i advocades, sindicats, gestors...) que poden orientar en temes legals. Aquests aspectes han pres una importància cabdal durant l'últim any com a conseqüència de l'augment de persones participants en situació administrativa irregular, algunes d'elles amb ordres d'expulsió. L'acompanyament en la realització de determinats tràmits és, sovint, molt important tant per garantir determinats drets, com per evitar mals entesos i angoixes: demandes de justícia gratuïta, citacions policials, tràmits a la seguretat social, informes d'arrelament...
- **Mèdics:** En molts casos s'ha acompanyat a persones davant de situacions de caràcter mèdic, bé per algun tipus de lesió, bé per malaltia, o per algun tipus de complicació vinculada a consums o addiccions. Són especialment delicades les situacions que tenen a veure amb algun tipus de complicació vinculada a la salut mental, la qual cosa requereix un nivell important de coordinació tant amb els serveis socials, com amb l'entitat que gestiona els aspectes de salut mental a la comarca.
- **Gestions de certificats de discapacitat:** Un cert percentatge dels joves que han participat al projecte han presentat algunes dificultats de tipus físic, intel·lectual o vinculada a algun tipus de malaltia mental que, pel fet de no estar diagnosticada o de tenir algun diagnòstic recent, encara no ha permès l'obtenció del certificat de discapacitat i, en conseqüència, l'entrada a les entitats que treballen en aquests àmbits concrets a la comarca d'Osona (ADFO, Sant Tomàs i Osonament respectivament). En alguns casos la participació al projecte ha suposat l'inici dels tràmits per a l'obtenció d'aquests certificats que obrissin possibilitats d'inserció sociolaboral a les persones, o bé s'ha acompanyat processos prèviament iniciats des dels serveis socials corresponents.
- **Psicològics:** Més enllà de temes estrictament mèdics, s'acostuma a tenir molt en compte els aspectes psicològics i emocionals de les persones. A banda de la generació buscada o espontània d'espais per al treball de les emocions amb els i les joves, es compta amb la col·laboració d'una entitat (Synthesis) formada per professionals de la psicologia, la psicopedagogia i el treball social que a través del projecte Espora faciliten l'accés a teràpies a preus accessibles a persones amb nivells d'ingressos baixos o molt baixos, o a través de les entitats que treballem amb aquestes persones.
- **Habitacionals:** A banda de les situacions d'emergència de joves de famílies que puguin haver tingut problemes amb els seus habitatges (desnonaments, dificultats pe pagar el lloguer...) a les quals en algun moment s'ha acompanyat a servis d'assessorament municipals, la PAH o serveis jurídics, ha augmentat en els darrers temps, i en estreta relació amb els MENA, el perfil de joves que, o bé han de passar temporades a l'alberg municipal, o resten a l'espera de pisos d'acollida, o cerquen habitacions a preus assequibles o ocupen pisos buits. En diferents situacions s'ha intentat acompanyar aquests processos d'accés a l'habitatge. Alhora, en alguns casos s'ha facilitat l'empadronament a alguns joves, sobretot en aquells casos en els quals aquests resulta clau per poder, en el seu moment, realitzar l'arrelament social per a l'obtenció del permís de residència i treball.
- **Alimentació:** Generalment cobert per Càritas o pels serveis socials, s'han inentat detectar situacions de joves amb nivells d'alimentació o hàbits alimentaris deficitaris o amb mancances per mirar d'acompanyar-los als serveis esmentats, o mirar de fer formació per a la nutrició. En aquest sentit, és molt important la participació

voluntària d'una metgessa jubilada que realitza accions de formació bàsica, el mòdul de salut i orientació individualitzada en temes de salut.

- Altres: A banda d'aquests aspectes més previstos i que podrien considerar-se com aquells pilars fonamentals sense els quals es fa difícil preveure l'inici satisfactori de processos personals cap a la inclusió, la relació diària obre diferents anhels, il·lusions o dificultats que són susceptibles d'acompanyament.

La totalitat de joves participants a l'Aktua han realitzat accions de tutoria. La durada d'aquestes accions és molt variable i imprevisible en funció de la situació dels joves en cada moment, la durada mitja d'aquestes accions és d'aproximadament mitja hora setmanal per jove.

5.3 Accions de formació d'hàbits i habilitats laborals

Els aspectes relacionats amb el treball d'hàbits laborals i l'adquisició de competències per a la inserció laboral es desenvolupen majoritàriament al taller situat al tercer pis del local de Tapís del C/ de les Adoberies, 9 de Vic. En aquestes accions de taller es desenvolupen els hàbits laborals bàsics: assistència, puntualitat, treball en equip, ordre i neteja dels espais de taller, acceptació d'ordres, gestió del temps, organització de les feines i participació en la definició de normes i tasques. Alhora, s'intenta que les feines realitzades al taller de paper reciclat puguin anar incorporant un element de producció per tal que una part de les beques salaris es pugui cobrir amb els ingressos obtinguts a partir de les activitats realitzades.

El projecte s'articula a partir d'un funcionament de taller continu de dilluns a dijous i de 9 a 13 h pel grup de matí i de dimarts a dijous de 15 a 19h pel grup de tardes. Cada jove realitza un promig de 12h/setmanals de taller.

L'activitat principal del taller és l'elaboració de llibres artesans de poesia que han convertit l'activitat pràctica en un petit projecte editorial sota el nom de *Els llibres de Tapís*. Aquesta activitat es recull en l'apartat 5 d'aquesta memòria

5.4 Accions de formació bàsica

La formació bàsica es realitza en tres grups en funció del nivell:

- Grup de formació instrumental: els dimecres de 9 a 13h
- Grup de formació de pre-graduat: els dimarts de 9 a 13h
- Grup de suport per a l'obtenció del GES o de preparació de les proves d'accés a CFGM: els dilluns de 9 a 13h

Cadascuna de les persones participants ha dedicat un promig de 4 h/set a formació bàsica i 4 h/set a formació transversal.

La formació transversal s'ha realitzat a partir de 3 mòduls d'una durada de 6 mesos, realitzats els dilluns de 15 a 19 hores, als quals els joves participen de forma rotativa:

- Mòdul de Salut
- Mòdul d'habilitats socials
- Mòdul de reparacions.

5.5 Accions d'assemblea

Les assemblees es realitzen de forma periòdica per tal d'anar definint les normes de funcionament i la forma d'organització del grup. No tots els aspectes del funcionament es decideixen en assemblea però s'intenta que, de mica en mica, vagi augmentant el nombre i tipus d'aquelles decisions que afecten al grup que es puguin anar decidint col·lectivament.

5.6 Accions de pràctiques en empresa

Les pràctiques en empresa i les visites formatives es conceben com una oportunitat i un reconeixement per aquells i aquelles joves que han mostrat una bona implicació en el procés formatiu. Es realitzen a partir de convenis de col·laboració entre les empreses i l'entitat, i es plantegen per a una durada d'entre 80 i 100 hores.

Aquesta tasca va molt vinculada al desenvolupament de la prospecció d'empreses i els seus objectius bàsics són:

- Facilitar el contacte entre les persones participants i les empreses
- Millorar la formació i l'adquisició d'hàbits laborals de les persones
- Dotar a les persones responsables del projecte de referències fiables a l'hora de valorar l'obtenció de resultats en l'adquisició i/o manteniment d'aquests hàbits laborals i de competències formatives concretes.
- Actuar com plataforma prèvia en la inserció potencial de les persones al món laboral.

5.7 Resum d'accions 2019

La taula següent recull el resum d'hores dedicades, durant el 2019, a cadascuna de les activitats anteriors:

Activitats	Descripció Feines	Descripció del grup	Hores totals Activitat (45 setmanes)	Hores totals joves registre	Promig hores/jove (37 joves)	Promig hores/plaça (23 places)
Tutories		Individual	684	684	18	30
Assemblea		Tot el grup (23 joves)	20	380	10	17
Formació bàsica i transversal	Llengua	En tres grups per nivells	270	1.174	32	51
	Matemàtiques	En tres grups per nivells	270	1.257	34	55
	Mòduls complementaris	En tres grups (Salut, Habilitats socials i reparacions)	540	2.497	67	109
Sortides i altres activitats		Tot el grup (23 joves)	4	64		
Taller		En dos grups: 13 joves al matí i 10 a la tarda	1.080	9.363	253	407
Pràctiques formatives		Individuals (6 joves)		625	104	

6 RESULTATS OBTINGUTS

Durant l'any 2019 han participat al projecte un total de 37 joves amb una participació simultània de 23 joves repartits en un grup de matins amb 13 places disponibles, i un de tardes amb 10 places.

Els resultats a partir dels indicadors del programa són els següents:

Objectiu 1: Facilitar la incorporació laboral de les persones que participen a l'actuació

Indicador i resultat: Nombre de persones que han accedit a un contracte laboral i percentatge sobre el total de joves: 19 (51%). Com s'ha indicat, en la majoria dels casos, la inserció implica la necessitat d'accedir a un contracte mínim d'un any a jornada completa. Cal tenir en compte, però, que tenint en compte que la tramitació dels permisos de treball per arrelament s'estan allargant, en el moment present, per sobre del mig any (entre 6 i 9 mesos), en molts casos la els joves encara no s'han pogut incorporar a les feines en el moment de redactar la memòria.

Objectiu 2: Desenvolupar activitats d'acollida i orientació laboral, elaboració de diagnòstics d'ocupabilitat, disseny d'itineraris consensuats d'inserció, informació laboral i accions de millora d'habilitats socials i tècniques de recerca de feina.

Indicador i resultat: Nombre de participants que han realitzat accions d'orientació laboral 37 joves (100%)

Indicador i resultat: Nombre d'itineraris dissenyats conjuntament 37 joves (100%)

Indicador i resultat: Nombre de persones que realitzen activitats individuals o grupals d'habilitats socials: 37 joves (100%)

Objectiu 3: Realitzar un acompanyament durant l'itinerari d'inserció per tal de revisar i actualitzar els objectius i estratègies d'inserció

Indicador i resultat: Nombre de persones a les quals s'ha acompanyat durant l'itinerari. 37 joves (100%)

Objectiu 4: Dotar a les i els joves de coneixements i habilitats en el desenvolupament d'un ofici a través d'accions formatives que els facilitin l'accés al mercat laboral.

Indicador i resultat: Nombre de persones que realitzen accions formatives: 37 joves (100%)

Indicador i resultat: Nivell d'adquisició dels coneixements impartits. Nota mitja del total de joves (sobre 10) Nota mitja > 7,4

Indicador i resultat: Percentatge d'assistència al total d'accions formatives (sense absències per malaltia, visites mèdiques o altres accions formatives externes amb presentació de justificant) 74% (Registres d'assistència)

Objectiu 5: Facilitar una experiència real de treball a las participants a través de pràctiques formatives en empresa

Indicador i Resultat: Nombre de joves que han realitzat pràctiques formatives en empresa 6 joves

Objectiu 6: Facilitar l'accés a la formació de persones en situació vulnerable mitjançant beca salari

Indicador i resultat: Nombre de joves que han percebut beca salari 37 joves (100%).

Objectiu 7: Posar en contacte joves i empreses que ofereixen feina a través d'accions de prospecció empresarial i gestió d'ofertes

Indicador i resultat: Nombre de participants en accions d'intermediació 16

Objectiu 8: Implicar altres actors socials als objectis d'aquest programa a través d'accions de sensibilització, treball en xarxa, coordinació amb recursos públics i privats i difusió de les activitats.

Indicador i resultats: Nombre de participants que es beneficien d'activitats d'implicació d'altres actors 37 joves (100%)

Indicador i resultats: Nombre d'entitats, administracions i centres formatius amb els quals es treballa en xarxa: 12

Objectiu 9: Garantir l'adequada participació del voluntariat a través d'una bona acollida i acompanyament.

Indicador i resultats: Nombre de persones voluntàries a l'acció 5

Indicador i resultats: Nombre de persones voluntàries que participen en accions de formació i acompanyament: 2

El projecte Aktua d'itineraris d'inserció sociolaboral per a joves en situació de risc d'exclusió va arrencar l'any 2012. Durant aquests més de 6 anys de realització del programa hi han participat prop de 140 noies i nois de la comarca a partir dels criteris marcats en el projecte.

Amb tot, la combinació entre l'oferta important de cursos de Garantia Juvenil que s'han desenvolupat des de principis de 2016 i el gran augment de joves nouvinguts en situació irregular a partir d'aquell mateix any, ha provocat que durant l'any 2018 el perfil de joves participants al projecte s'hagi decantat de forma molt clara cap a noies i nois sense permís de treball (molts dels quals també sense permís de residència), que difícilment poden accedir a cap altre recurs formatiu a la comarca d'Osona i a pràcticament cap recurs laboral o pre-laboral. Això fa que dels 37 alumnes del 2018, un 92% es trobin en una situació que no els autoritza a treballar. Tot apunta que, en base a la llista d'espera actual, aquesta tendència es mantindrà com a mínim durant l'any 2020.

Aquest canvi radical en el perfil de les noies i nois que participen a l'Aktua fa que difícilment es puguin plantejar processos de curta durada (molts joves no podran iniciar l'arrelament social fins d'aquí a un o dos anys i amb el condicionant d'aconseguir un contracte d'un any de durada a jornada completa). Alhora, la vulnerabilitat de moltes de les situacions dels i les joves que arriben al programa fa que aquesta visió global del programa prengui una especial rellevància en la mesura que les necessitats no cobertes dels joves abarquen, per norma general, molts més àmbits (sovint pràcticament tots) de la seva vida.

A tenor d'aquesta constatació, la valoració dels indicadors de resultats, essencialment quantitius, cal complementar-los amb una valoració molt més qualitativa, sovint difícil d'objectivar, però que, fruit de l'experiència en processos d'inserció sociolaboral de l'Associació Tapís, considerem central i molt significativa.

El concepte d'acompanyament integral que es realitza durant (i molt sovint després de) la participació dels joves al projecte Aktua implica un sentit de referència reconeguda a partir de la qual provocar canvis que van molt més enllà d'una lleugera millora formativa o d'una certa adquisició d'hàbits laborals i habilitats.

Aquest acompanyament, tal i com s'ha destacat en l'apartat 5.2 d'accions de tutoria, incorpora, a banda de les accions de formació bàsica (dins del projecte o externes) i laboral que defineixen el programa de forma directa, altres aspectes centrals de la vida de les persones participants com ara l'accés a l'habitatge, l'assessorament i acompanyament jurídic, l'orientació i acompanyament en temes de salut, de participació en la comunitat, gestions administratives i tramitació de documentació, acompanyament cap a entitats i/o serveis que garanteixin l'accés a l'alimentació i, en general, acompanyament en tots aquells aspectes personals, familiars i socials que els nois i noies puguin requerir.

Aquesta visió integral de l'acompanyament, que inclou tant les accions realitzades dins l'horari i els espais del projecte, com aquelles que es realitzen fora és, al capdavant, l'element més clar de canvi, uns canvis que acostumen a ser graduals i molt sovint difícils de percebre en una mirada de curt termini, però que es converteixen en cabdals a l'hora de valorar determinats resultats (insercions, processos formatius estables...) més fàcils de quantificar i objectivar.

7 ORGANITZACIÓ – COORDINACIÓ (TREBALL EN XARXA)

Des de l'any 2014 s'ha intensificat el treball en xarxa amb la incorporació de Càritas i les administracions locals de la comarca a un grup de coordinació que es reuneix bimestralment.

El grup de coordinació està format per:

- Una persona de Càritas Arxiprestal de Vic
- Una persona de Càritas Diocesana de Vic
- Una persona de l'Ajuntament de Vic
- Una persona del projecte d'acollida 9aVic
- Una persona de l'Ajuntament de Manlleu
- Una persona de l'Ajuntament de Torelló
- Una persona del Consell Comarcal d'Osona

La participació d'aquestes entitats es dóna en els següents aspectes del projecte:

- **Derivacions:** la persona referent de cada servei unifica les derivacions de les diferents persones educadores del mateix i passa el full de derivació a partir dels criteris establerts en el mateix grup i marcant prioritats.
- **Revisió del projecte:** En cadascuna de les reunions es revisa i es fan les modificacions corresponents en un punt del projecte
- **Accions formatives:** A partir de les necessitats formatives detectades en el desenvolupament del projecte es mira quines poden ser assumides pels diferents serveis, o es participa en la recerca dels recursos adequats
- **Sortides:** Amb la idea que el centre del treball és l'itinerari vital dels i les joves, el servei de referència que ha fet la derivació intenta trobar sortides (pràctiques, ofertes de feina, accions formatives professionalitzadores, accions de formació reglada...) en funció del procés de cada persona i reprèn l'itinerari.
- **Finançament:** Participació en el finançament del projecte.

A banda d'aquest grup motor, hi ha, també, una coordinació activa amb els diferents centres formatius, laboral, de salut i de treball amb persones de la comarca:

- **Escola de Persones Adultes de Vic:** Aquesta coordinació es dóna especialment amb aquelles persones que decideixen tirar endavant alguns mòduls de l'IOC (Institut Obert de Catalunya) per a l'obtenció del GES (Graduat en Educació Secundària)
- **Entitats del 3r sector:** ADFO, Sant Tomàs, Osonament
- **Serveis Bàsics de Salut**
- **Empreses:** A partir de les feines de prospecció d'empreses per a obrir possibilitats de pràctiques formatives i d'inserció.

L'organització i el treball en xarxa queden recollits a l'esquema següent:

Sortides

Formació reglada

- GES
- PQPI
- Prova Accés a CFGM
- ...

Formació professionalitzadora

- Joves x Ocupació
- Casa d'Oficis
- Cursos amb certificat de professionalització
- ...

Inserció laboral

- Plans d'Ocupació (Ajuntaments)
- Insercions en empresa

Mòduls transversals

Ajuntament de Vic
TIC – Casa d'Oficis
Millora de l'autoestima
Igualtat d'Oportunitats – VicDones

Ajuntament de Manlleu
Orientació laboral – OPE

CCOO
Drets i deures de les treballadores

Asepeyo
Seguretat i higiene en el treball

Taller
Formació en hàbits laborals

Elaboració artesanal

Formació bàsica i instrumental

Tutoria
Seguiment de l'itinerari

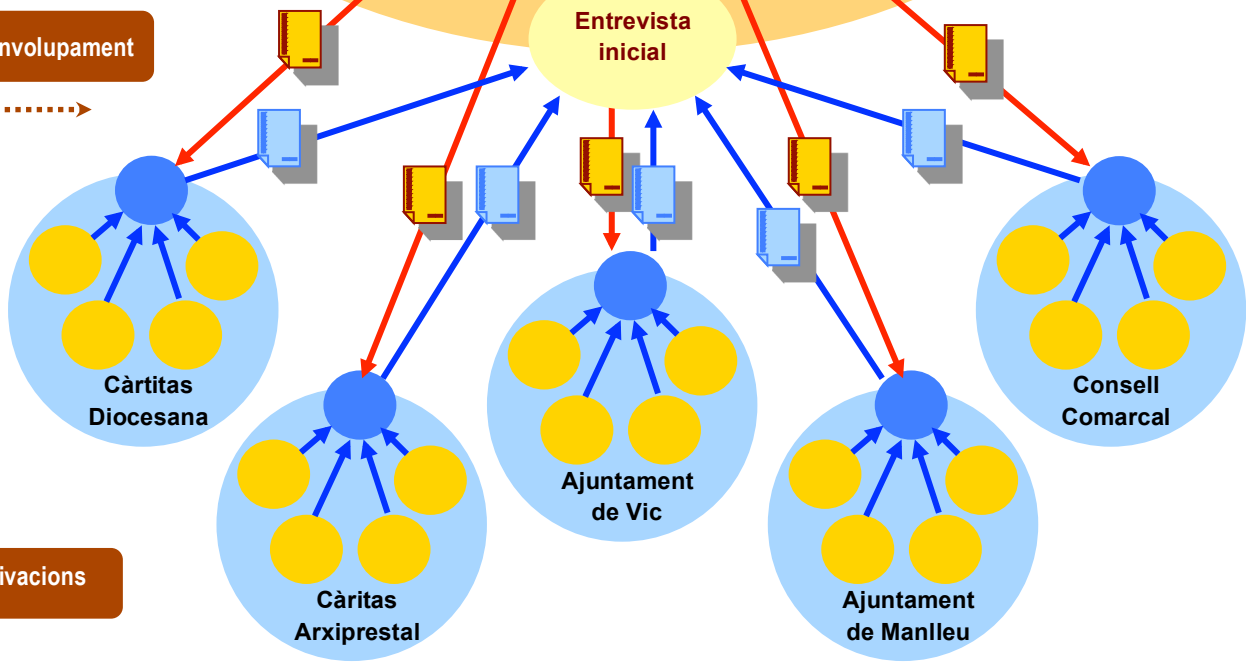
Pràctiques formatives en empresa

Prospecció i intermediació

Tapís
Càritas
Ajuntament de Vic - DLI
Ajuntament de Manlleu - OPE
Consell Comarcal

Contactes amb empreses per a recerca de pràctiques formatives i possibilitats d'inserció

Desenvolupament

Derivacions